

مقررات و آیین نامه های دوره دستیاری رشته های تخصصی بالینی پزشکی

تعریف دوره دستیاری بالینی پزشکی :

دوره دستیاری رشته های تخصصی بالینی یکی از مقاطع تحصیلات عالی دانشگاهی (Academic) است که متقاضیان واجد شرایط با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی (M.D) پس از موفقیت در امتحان پذیرش دستیاری و گذراندن دوره های آموزشی تئوری و عملی و قبولی در امتحانات لازمه (تکوینی و نهایی) موفق به اخذ مدرک تخصصی در رشته مربوط می گردند.

تعریف دستیار :

دستیار به فردی اطلاق می شود که با داشتن مدرک دکترای پزشکی عمومی و پذیرش در امتحان ورودی دستیاری جهت آموزشهای نظری و کسب مهارتهای عملی، در یکی از رشته های تخصصی پزشکی طی مدت زمان مشخصی که برای آن دوره از طریق شورای آموزش پزشکی و تخصصی تصویب شده است به امر تحصیل، آموزش، پژوهش و انجام فعالیتهای کارورزی تخصصی اشتغال می ورزد.

هدف دوره دستیاری

تربیت پزشک متخصص و متعهد در رشته های مورد نیاز کشور جهت کسب مهارتهای نظری و عملی، آموزش پزشکی، تعمیم و گسترش بهداشت در جامعه، امور درمانی و انجام فعالیتهای پژوهشی در راستای پیشبرد دانش پزشکی است.

نحوه ثبت نام از پذیرفته شدگان دستیاری پزشکی ، دندانپزشکی و داروسازی

پذیرفته شدگان قطعی دستیاری موظفند طبق زمان اعلام شده توسط دبیرخانه به دانشگاه (اداره دستیاری تخصصی و فوق تخصصی) مراجعه و طبق ضوابط و مقررات نسبت به ثبت نام ، سپردن تعهد محضری و ارائه مدارک لازم اقدام نمایند چنانچه پذیرفته شدگان در موعد مقرر به هر دلیل جهت ثبت نام مراجعه نمایند منصرف از تحصیل تلقی شده ، اسامی افراد جایگزین در موعد تعیین شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام می شود .

تبصره ۱: در آزمون پذیرش دستیار به ازای منصرفین و عدم مراجعه پذیرفته شدگان جهت ثبت نام و شروع دوره سه نفر با رعایت اولویت های مصوب شورای آموزش پزشکی و تخصصی به عنوان جایگزین معرفی می گردد تا بر اساس ترتیب اعلام شده از سوی دبیرخانه نسبت به ثبت نام یک نفر با رعایت اولویت های مقرر اقدام شود.

زمان شروع دوره دستیاری

پذیرفته شدگان دستیاری پس از انجام ثبت نام قطعی موظفند از اول شهریور و مهر ماه سال مربوطه بر اساس تاریخ فراغت از تحصیل دوره دستیاری را شروع نمایند و چنانچه تا زمان اعلام شده از دبیرخانه انصراف خود را به دانشگاه اعلام نمایند مشمول محرومیت یکساله از شرکت در آزمون نشده و غرامت به آنان تعلق نمی گیرد چنانچه بعد از تاریخ مذکور انصراف صورت بگیرد علاوه بر محرومیت یکساله از شرکت در آزمون، ملزم به پرداخت خسارت مربوطه با تعیین دفتر حقوقی وزارت متبوع طبق سند تعهد محضری که سپرده اند، می باشند.

توجه: انصراف به علت بیماری فقط با تأیید کمیسیون پزشکی و شورای آموزشی دانشگاه به شرط شرکت مجدد در آزمون پذیرش دستیاری و موفقیت در آن امکانپذیر می باشد. ضمن اینکه غرامت تحصیلی و محرومیت از پذیرش در دوره بعدی آزمون شامل حال این افراد نمی گردد.

لغو دوره دستیاری

ترک تحصیل، انصراف و انقطاع در دوران تحصیل پس از سه ماه دوره دستیاری بیش از یک ماه به دلایل غیرموجه، منجر به لغو دوره دستیاری خواهد شد. بازگشت به تحصیل دستیار قبل از یک ماه، به درخواست خود متقاضی و موافقت دانشگاه بلامانع می باشد (به استثنای مردودین در گزینش) تبصره: پرونده داوطلبانی که پس از شروع دوره، دستیاری آنها لغو می شود، به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می گردد تا براساس تعهد محضری سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

بازگشت به تحصیل

بازگشت به تحصیل دستیار منصرف یا غایب که پس از سه ماه اولیه دستیاری اعلام انصراف یا غیبت نموده است در صورتیکه مدت انفصال وی از تحصیل از یک ماه بیشتر نباشد، به تقاضای ذینفع، موافقت گروه آموزشی و تأیید دانشکده پزشکی مربوطه بلامانع خواهد بود. در صورتیکه غیبت دستیار کمتر از شش ماه باشد تشخیص موجه بودن غیبت و چگونگی جبران آن به عهده شورای آموزش دانشگاه که با حضور مدیر گروه ذیربط خواهد بود، می باشد.

انصراف و تسویه حساب

دستیارانی که در حین تحصیل متقاضی انصراف می باشند می بایست درخواست انصراف خود را به انضمام موافقت دانشکده مربوطه پس از احتساب هزینه های دریافتی و ارایه تسویه حساب، از طریق دانشگاه به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی ارایه نمایند، تا جهت استیفای حقوق دولت اقدام شود. بدیهی است پس از دریافت وجوه مربوطه، تسویه حساب ارایه و انصراف قطعی به دانشگاه مربوطه اعلام خواهد شد. پس از اعلام

انصراف قطعی دانشگاهها موظفند، مراتب انصراف قطعی دستیار را به مراجع ذیصلاح (نظام وظیفه، محل بورس و یا سازمان محل تعهد) اطلاع دهند.

انتقال، تغییر رشته، میهمانی، جابجایی:

انتقال:

دستیاران پذیرفته شده در مقطع دستیاری با رعایت موارد ذیل مجاز به ارائه درخواست انتقال میباشند. انتقال دستیاران در صورت موافقت شورای نقل و انتقال دانشگاههای مبدا و مقصد تنها در صورت احراز شرایط خاص جهت دستیار که پس از تکمیل فرم انتخاب رشته-محل حادث گردیده با موافقت دانشگاه قابل انجام میباشد. شرایط خاص مورد نظر عبارتند از:

۱: تبعیت از همسر که عقد نکاح بعد از تاریخ انتخاب رشته-محل به وقوع پیوسته است.

تبصره: همسرانی که هر دو در یک آزمون پذیرش دستیار شرکت و پذیرفته شده اند.

۲: حکم کفالت مادر، پدر، و یا برادر و خواهر دارای معلولیت جسمی یا روحی از مراجع قانونی

ج: ابتلاء به بیماریهای صعب العلاج به تشخیص کمیسیون پزشکی دانشگاه

انتقال دستیار به دانشگاه دیگر (به استثنای دانشگاههای مستقر در تهران) بر اساس ضوابط مصوب شورای آموزش دانشگاههای مبدأ و مقصد و رأی کمیته نقل و انتقالات دستیار در دانشگاه بلامانع است. رسیدگی درخواستها و انجام نقل و انتقال دستیاران فقط در مدت پس از ثبت نام و شروع به آموزش و اطلاق لفظ دستیار به فرد پذیرفته شده قابل دریافت و بررسی میباشد.

در خواست انتقال صرفاً از تاریخ اول شهریور لغایت پایان مهر ماه قابل دریافت میباشد.

انتقال از سایر دانشگاهها به دانشگاههای مستقر در تهران و دانشگاههای مستقر در شهر تهران به یکدیگر ممنوع میباشد.

انتقال در سال آخر دستیاری ممنوع میباشد.

صدور مدرک فراغت از تحصیل دستیاران انتقالی به عهده دانشگاهی میباشد که بیش از نیمی از دوره آموزشی دستیار در آن گذرانیده شده است.

موافقت با انتقال دستیاران با ذکر شرط جایگزین ممنوع میباشد

انتقال دستیاران خارج از کشور به دانشگاههای داخل کشور تابع مقررات خاص میباشد.

جابجائی دستیاران ممنوع میباشد

تغییر رشته:

چنانچه دستیاران در طول دوره آموزش دچار نقص عضو موثر جسمی یا روانی شوند گروه مربوطه می تواند با ذکر دلایل مراتب را جهت طرح در کمیسیون پزشکی منتخب دانشگاه به دانشکده پزشکی منعکس نماید. پس از تایید کمیسیون مذکور و موافقت شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه از ادامه تحصیل این افراد جلوگیری بعمل می آید.

در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه، چنانچه نقص عضو مؤثر حرفه‌ای برای سایر رشته‌ها در همان دانشگاه مانع از ادامه تحصیل در آن رشته‌ها نباشد و فرد حداقل نمره آخرین نفر پذیرفته شده رشته مربوطه را در همان سهمیه و همان سال در همان دانشگاه دارا باشد می تواند تغییر رشته دهد.

مهمانی :

مهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت ۹ ماه برای دوره های سه ساله و یکسال برای دوره های چهار ساله با توافق دانشگاههای مبداء و مقصد یکبار در طول تحصیل از شش ماه دوم سال اول مجاز می باشد
توجه: مهمانی در شش ماهه آخر دستیاری مجاز نمی باشد .

پرداخت کمک هزینه تحصیلی دستیاری در طول مدت مهمانی به عهده دانشگاه مبدا میباشد.
افزایش سنوات تحصیلی یا تمدید دوره دستیاران تابع مقررات مربوطه میباشد.
در طول دوره مهمانی مسئولیت آموزشی دستیار به عهده مدیر گروه مربوطه و دانشگاه محل مهمانی دستیار میباشد.
دانشگاه مبدا ملزم میباشد در هنگام معرفی دستیار جهت طی دوره مهمانی مشخصا به دانشگاه مقصد اعلام نماید که دستیار در مدت مورد نظر ملزم به انجام چه قسمت از وظایف مندرج در برنامه آموزشی خود میباشد.
مدت دوره چرخشی دستیاران در سایر دانشگاههای علوم پزشکی از مدت مهمانی مجاز دستیاران کسر میگردد.

جابجایی:

جابجائی دستیاران تحت هر شرایطی ممنوع میباشد .

آموزش دوره دستیاری

دستیاران موظفند طبق برنامه ای که ازطرف گروه آموزشی مربوطه تنظیم می شود. در فعالیتهای آموزشی پژوهشی و درمانی از جمله کلاسهای نظری گزارش صبحگاهی گزارشهای مرگ و میر و گزارش موردی **case report** ژورنال کلاب کارورزیهای بیمارستانی و درمانگاهی آزمایشگاهی و کشیکهای بخش و درمانگاه مربوطه و ماموریتهای علمی و طرحهای تحقیقاتی بطور فعال شرکت نمایند.

تحصیل در دوره دستیاری بطور تمام وقت بوده و براساس برنامه ایست که از طرف مدیر گروه تنظیم می شود.

تبصره ۱: گزارش ماهانه حضور و غیاب و کارکرد دستیاران توسط روسای بخشها به معاونین آموزشی گروه یا مدیر گروه مربوطه و از طریق معاونین مراکز به دانشکده ذیربط ارسال خواهد شد.

تبصره ۲: پرداخت کمک هزینه تحصیلی دستیاری منوط به ارائه گزارش کار ماهانه دستیاران می باشد.

تبصره ۳: افزایش سنوات تحصیلی با تمدید دوره دستیاران تابع مقررات مربوطه خواهد بود.

تبصره ۱: کلیه دستیاران شاغل به تحصیل در بیمارستان، ازناهار و دستیاران کشیک علاوه بر آن از خوابگاه، صبحانه و شام برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲: تنظیم برنامه و افزایش کشیک موظف طبق ضوابط بعهد مدیر گروه است.

تبصره ۳: حکم آموزشی دستیار یکساله است، و صدور حکم سال بالاتر بعد از احراز شرایط ارتقاء سالیانه می باشد.

مرخصی

دستیاران با توجه به نیاز و در صورت بروز موارد ناخواسته و ضرورت می توانند در هر سال دستیاری از مرخصیهای استحقاقی، استعلاجی، زایمان و بدون مزایا استفاده نمایند.

مرخصی استحقاقی: دستیاران می توانند با زاء هر ماه ۲/۵ روز و هر سال تحصیلی جمعا بمدت یکماه از مرخصی استحقاقی استفاده نمایند.

تبصره: در صورت عدم استفاده از مرخصی در طول سال تحصیلی فقط ۱۵ روز ذخیره و به سالهای بعد موکول می شود دستیار مجاز است در سال آخر حداکثر از ۴۵ روز مرخصی ذخیره علاوه بر مرخصی استحقاقی همان سال استفاده کند.

ترتیب استفاده از مرخصی با نظر رئیس بخش و تایید مدیر گروه مربوطه خواهد بود.

مرخصی بدون مزایا:

هر دستیار می تواند در طول دوره معادل مجموع مدت مرخصی استحقاقی خود با موافقت رئیس بخش و مدیر گروه آموزشی و دانشکده انقطاع تحصیل داشته باشد (برای مثال دستیار دوره های چهار ساله می تواند از ۴ ماه مرخصی بدون کمک هزینه تحصیلی استفاده نماید) بدیهی است مدت مذکور به طول دوره دستیاری افزوده خواهد شد. دستیارانی که همسر آنها جزو کارکنان دولت بوده و به دلیل ماموریت یا ادامه تحصیل عازم خارج از کشور هستند میتوانند با ارائه مدارک مستدل صرفا از یکسال مرخصی بدون مقرری دستیاری تنها یکبار در طول دوره دستیاری بهره جویند.

تبصره - پرداخت کمک هزینه تحصیلی دستیاری در مدت انقطاع تحصیلی مجاز نیست.

مرخصی استعلاجی :

استفاده از مرخصی استعلاجی برای دستیاران به میزان حداکثر یک ماه در طول دوره دستیاری براساس گواهی پزشک و تایید پزشک معتمد و شورای پزشکی دانشگاه بلامانع است. در صورتیکه غیبت دستیار بعثت بیماری در طول دوره تحصیلی از یکماه بیشتر باشد برابر ما به مدت مذکور به دوره دستیاری وی با استفاده از تفاوت مدت مذکور به دوره دستیاری وی اضافه خواهد شد. خواهد شد. اما در مدت بیماری بیش از سه ماه به دستیار کمک هزینه تحصیلی پرداخت نخواهد شد.

تبصره ۱: در صورت بروز بیماری، دستیار موظف است مراتب را ظرف یک هفته به دانشگاه اطلاع دهد و ارائه گواهی استعلاجی برای شروع مجدد دوره الزامی است.

تبصره ۲: در صورتیکه مدت بیماری دستیار از ۶ ماه تجاوز کند تصمیم گیری در مورد ادامه یا لغو دوره دستیاری پس از تایید شورای پزشکی دانشکده بعهده شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود. استفاده دستیاران خانم از ۶ ماه مرخصی زایمان برای یکبار در طول دوره دستیاری بلامانع میباشد. فقط برای یکبار در طول دوره دستیاری استفاده کنندگان از مرخصی زایمان از کمک هزینه تحصیلی استفاده خواهند کرد.

امور رفاهی

به دستیاران ماهانه مبلغی بعنوان کمک هزینه تحصیلی دستیاری پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱: در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه به دستیاران کمک هزینه تحصیلی دستیاری تعلق نمی گیرد.

تبصره ۲: کمک هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدا پرداخت می شود.

تبصره ۳- پرداخت کمک هزینه تحصیلی مذکور در صورت تایید شورای هماهنگی هیئت امنای دانشگاهها قابل اجرا خواهد بود.

مبنای کمک هزینه تحصیلی پایه با محل آموزش تخصصی ورشته تخصصی تغییر نمی کند.

تغییر در میزان کمک هزینه تحصیلی دستیاری پس از تصویب هیئت امنای دانشگاهها لازم الاجرا خواهد بود.

افزایش سنواتی کمک هزینه تحصیلی دستیاری پس از قبولی در امتحان ارتقاء به سال بالاتر قابل اجرا می باشد.

مبلغ عیدی دستیاران معادل عیدی مصوب کارمندان دولتی خواهد بود که با تصویب هیئت امنای دانشگاهها قابل پرداخت می باشد.

در تمام مدت دوره دستیاری دستیاران به هیچ وجه حق تاسیس و اداره مطب خصوصی با درمانگاه را ندارند و نمی توانند حتی بصورت قراردادی وساعتی به استخدام هیچک از موسسات دولتی یا وابسته به آن بخش خصوصی و یا خیریه درآیند.

تبصره- در صورت لزوم دانشگاه علوم پزشکی محل تحصیل دستیار می تواند از خدمات وی در واحدهای تابعه با عقد قرارداد خاص استفاده نماید.

در صورتیکه شرایط خاصی خارج از موارد مشمول مواد آیین نامه مطرح شود تعیین تکلیف بعهدہ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی خواهد بود.

نحوه اخذ تعهد از پذیرفته شدگان دوره های دستیاری

پذیرفته شدگان دوره های دستیاری پزشکی ، دندانپزشکی ، داروسازی بالینی ملزم هستند پس از قبولی و در هنگام ثبت نام با مراجعه به هر یک از دفاتر اسناد رسمی (تهران و شهرستانها) نسبت به ارائه تعهد محضری به میزان اعلام شده از سوی دبیر خانه های مربوطه اقدام و اصل سند مربوطه را به همراه دو برگ فتوکپی آن به واحد آموزش تحویل نمایند .